Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
C sērija

C/2024/1214

30.1.2024.

Produkta specifikācijā izdarāma Savienības grozījuma apstiprināšanas pieteikuma publikācija saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1151/2012 par lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu kvalitātes shēmām 50. panta 2. punkta a) apakšpunktu

(C/2024/1214)

Šī publikācija dod tiesības trīs mēnešu laikā no šīs publikācijas dienas izteikt iebildumus pret grozījuma pieteikumu atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1151/2012 ([1]) 51. pantam.

PRODUKTA SPECIFIKĀCIJĀ IZDARĀMA SAVIENĪBAS GROZĪJUMA PIETEIKUMS DALĪBVALSTS IZCELSMES AIZSARGĀTA CILMES VIETAS NOSAUKUMA VAI AIZSARGĀTAS ĢEOGRĀFISKĀS IZCELSMES NORĀDES GADĪJUMĀ

(Regula (ES) Nr. 1151/2012)

“Dehesa de Extremadura”

ES Nr.: PDO-ES-0076-AM01 - 1.6.2023

ACVN (X) AĢIN ( )

1. Produkta nosaukums

“Dehesa de Extremadura”

2. Pieteikuma iesniedzēja grupa un tās likumīgās intereses

Consejo Regulador D.O.P Dehesa de Extremadura
Calle Cánovas del Castillo s/n 2ª planta
06800 Mérida (Badajoz)
ESPAÑA

Tālr. + 34 924330203

E-pasts: info@dehesa-extremadura.com

Internets: www.dehesa-extremadura.com

Vienošanās par priekšlikumu grozīt ACVN “Dehesa de Extremadura” produkta specifikāciju tika panākta Regulatīvās padomes (*Consejo Regulador*) kopsapulcē. ACVN “Dehesa de Extremadura” regulatīvā padome rīkojās savas kompetences ietvaros, kas ietver “specifikācijas grozījumu ierosināšanu”, kā paredzēts 16. panta 2. punkta g) apakšpunktā 2010. gada 28. aprīļa Likumā Nr. 4/2010 par regulatīvajām padomēm attiecībā uz cilmes vietu nosaukumiem un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm, kas attiecas uz agropārtikas kvalitāti Estremadurā, un ņemot vērā 2015. gada 24. marta Likuma Nr. 6/2015 par lauksaimniecību Estremadurā 52. panta 1. punktu. Kopsapulce ir arī Regulatīvās padomes koleģiālā pārvaldības struktūra, kas ir pilnvarota pieņemt minēto priekšlikumu saskaņā ar 10. panta 4. punkta f) apakšpunktu spēkā esošajos noteikumos, kuri reglamentē ACVN “Dehesa de Extremadura” (2018. gada 5. jūnija Dekrēts Nr. 77/2018).

3. Dalībvalsts, pie kuras pieder ģeogrāfiskais apgabals

Spānija

4. Produkta specifikācijas punkts, uz kuru attiecas grozījums (grozījumi)

☐ Produkta nosaukums

☒ Saikne

☐ Tirdzniecības ierobežojumi

([1]) OV L 343, 14.12.2012., 1. lpp.

5. **Grozījuma (grozījumu) veids**

Apstiprinātie grozījumi, kas attiecas tikai uz tīršķirnes Ibērijas cūku sertifikāciju, atbilst Savienības grozījumiem, kuri paredzēti ar Regulu (ES) 2021/2117 grozītās Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1151/2012 53. panta 2. punktā, ļaujot tos klasificēt kā Savienības grozījumus, jo izmaiņas paredz "turpmākus produkta tirdzniecības ierobežojumus".

6. **Grozījums (grozījumi)**

1. Saikne

Kā norādīts Regulatīvās padomes priekšsēdētāja vēstulē, ierosinātais "Savienības grozījums" attiecas tikai uz "aizsargāto produktu izejvielu šķirnes procentuālo daļu" un tā mērķis ir aizsargāt "tikai tīršķirnes Ibērijas cūku produktus".

Tas ietver šādas izmaiņas.

Produkta specifikācijas B iedaļā ("Produkta apraksts") paredzēts, ka "šķiņķi un lāpstiņas tiek iegūti vienīgi no Ibērijas tīršķirnes cūkām", un atcelta iespēja tos iegūt no cūkām, kam ir vismaz 75 % Ibērijas šķirnes asiņu. Šīs izmaiņas nozīmē, ka šajā pašā punktā un tikai šim nolūkam jāveic arī citas izmaiņas. Piemēram, pašreizējās četras tirdzniecības nosaukumu klases jāatceļ un jāaizstāj tikai ar divām: I klasi ("Tīršķirnes Ibērijas ozolzīļu barojuma šķiņķi un lāpstiņas") un II klasi ("Tīršķirnes Ibērijas ganību barojuma, ar rupjo lopbarību nobaroti šķiņķi un lāpstiņas").

Tāpat, vienīgi lai nodrošinātu, ka šķiņķi un lāpstiņas tiek iegūti tikai no tīršķirnes Ibērijas cūkām, ir jāgroza D iedaļas b) punkts ("Pārbaudes un sertifikācija"), kas attiecas uz šķirnes procentuālo daļu.

Grozījuma nepieciešamības iemeslu kopsavilkums

Kā norādīts Regulatīvās padomes priekšsēdētāja vēstulē, ierosinātais "Savienības grozījums" attiecas tikai uz "aizsargāto produktu izejvielu šķirnes procentuālo daļu" un tā mērķis ir aizsargāt "tikai tīršķirnes Ibērijas cūku produktus" un tādējādi palielināt produkta "izcilību".

Saskaņā ar ierosinātajām izmaiņām produkta specifikācijā ir attiecīgi jāgroza 3.2. punkts ("Produkta apraksts") un 3.3. punkts ("Dzīvnieku barība").

VIENOTAIS DOKUMENTS

"Dehesa de Extremadura"

ES Nr.: PDO-ES-0076-AM01 - 1.6.2023

AĢIN ( ) ACVN (X)

1. **Nosaukums vai nosaukumi [ACVN vai AĢIN]**

"Dehesa de Extremadura"

2. **Dalībvalsts**

Spānija

3. **Lauksaimniecības produkta vai pārtikas produkta apraksts**

3.1. *Produkta veids*

1.2. grupa. Gaļas produkti (termiski apstrādāti, sālīti, kūpināti u. c.)

3.2. *Apraksts par produktu, uz kuru attiecas 1. punktā minētais nosaukums*

Šķiņķiem un lāpstiņām, uz ko attiecas ACVN "Dehesa de Extremadura", jāatbilst šādam raksturojumam.

Fizikālās īpašības

Ārējais izskats: iegarens, stilizēts, profils tipisks *serrano* šķiņķa "V" griezumam, ar kājiņu.

Svars: vismaz 5,75 kg šķiņķim un 4 kg lāpstiņai.

Organoleptiskās īpašības

Sagriezta produkta krāsa un izskats: raksturīgā krāsa ir no sārtas līdz purpursarkanai, sagriežot acīmredzami cauraudzis.

Garša un aromāts: maigas garšas gaļa, ne sevišķi sāļa, ne salda. Piemīt patīkams raksturīgais aromāts.

Konsistence: nav sevišķi šķiedraina.

Tauki: spīdīgi, dzeltenīgi baltā krāsā, aromātiski, ar patīkamu garšu. To konsistence ir mainīga atkarībā no ozolzīļu proporcionālās daļas uzturā.

Fizikāli ķīmiskās īpašības

Dehidratācijas rādītājs: maksimālais ūdens saturs 50 % virsā un 55 % iekšpusē.

Nātrija hlorīds: maksimāli 5 %.

Tirdzniecības nosaukums

Atkarībā no dzīvnieku klasifikācijas un barošanas veida šķiņķi un lāpstiņas tiek klasificēti šādi.

I klase. Tīršķirnes Ibērijas ozolzīļu barojuma šķiņķis: iegūts no tīršķirnes Ibērijas cūkām, kuras ir barotas saskaņā ar barošanas prasībām, kas noteiktas produkta apraksta a) apakšpunktā cūkām, kuras barotas ar ozolzīlēm vai kuru barošana pabeigta ar ozolzīlēm.

Tīršķirnes Ibērijas ozolzīļu barojuma lāpstiņa: iegūta no tīršķirnes Ibērijas cūkām, kuras ir barotas saskaņā ar barošanas prasībām, kas noteiktas produkta apraksta a) apakšpunktā cūkām, kuras barotas ar ozolzīlēm vai kuru barošana pabeigta ar ozolzīlēm.

II klase. Tīršķirnes Ibērijas ganību barojuma, ar rupjo lopbarību nobarots šķiņķis: iegūts no tīršķirnes Ibērijas cūkām, kuras barotas saskaņā ar barošanas prasībām, kas noteiktas produkta apraksta b) apakšpunktā ganībās barotām, ar rupjo lopbarību nobarotām cūkām.

Tīršķirnes Ibērijas ganību barojuma, ar rupjo lopbarību nobarota lāpstiņa: iegūta no tīršķirnes Ibērijas cūkām, kuras barotas saskaņā ar barošanas prasībām, kas noteiktas produkta apraksta b) apakšpunktā ganībās barotām, ar rupjo lopbarību nobarotām cūkām.

3.3. *Dzīvnieku barība (tikai dzīvnieku izcelsmes produktiem) un izejvielas (tikai pārstrādātiem produktiem)*

Estremadura [*Extremadura*] tradicionāli ir lopkopības reģions ar plašām *dehesa* platībām, ko veido pļavas un atklāti (akmeņozola un korķozola) ozolu meži. Tā ir dabiskā dzīvotne Ibērijas šķirnes cūkām, kas barojas ar ozolzīlēm, zāli un citiem *dehesa* dabas resursiem. Vide, barība, kuru pamatā veido ozolzīles, un šķirne kopā nodrošina, ka pilnībā izaugusi un pilnībā nobarota cūka sasniedz attīstības augstāko punktu un no tās var iegūt izsmalcinātu produktu ar izcilām īpašībām.

Viens no galvenajiem un pamata faktoriem, kas nosaka Ibērijas cūku, ko izmantos ACVN "Dehesa de Extremadura" šķiņķu un lāpstiņu ieguvei, kvalitāti un aizsargāto produktu organoleptiskās īpašības, ir tradicionālā ražošanas sistēma, saskaņā ar kuru cūkas tiek barotas un audzētas ekstensīvā audzēšanas sistēmā noslēdzošajā nobarošanas posmā, izmantojot *dehesa* dabas resursus, t. i., ozolzīles, zāli, dabiskās ganības un rugaines. Šajā noslēdzošajā posmā cūkas svarā pieņemas visvairāk.

Pirms šā posma tradicionālā Ibērijas cūku audzēšanas sistēma Estremadurā nodrošina cūkām iespēju baroties ar dabas resursiem gada lielāko daļu. Cūku ilgais dzīves cikls un *dehesa* agromežsaimniecības sistēmas ilgtspēja noteikti ir atkarīga no tā, ka cūkām atļauts uzturēties plašās teritorijās, barojoties galvenokārt dabiskajās ganībās un gadalaikos, piemēram, rudenī, ziemā un pavasarī, kad ir šo resursu pārpilnība. Tas attiecas gan uz ozolzīļu barojuma cūkām, gan arī ganībās ganītajām, ar rupjo lopbarību nobarotajām cūkām, taču pēdējo minēto cūku barību nepieciešams papildināt noslēdzošajā nobarošanas posmā.

Papildu barība, ko izmanto ganībās ganītām, ar rupjo lopbarību nobarotām cūkām, parasti sastāv no 75–85 % graudu un 5–15 % pākšaugu maisījuma. Graudi ir galvenokārt kvieši, mieži un kukurūza, kas tiek tradicionāli audzēti šajā ģeogrāfiskajā apgabalā, un to proporcionālā daļa var svārstīties no 15 % līdz 55 % katram veidam. Galvenie pākšaugi ir zirņi un soja.

Tradicionālā ganīšana ganībās, kas nepieciešama saskaņā ar cūku audzēšanas un nobarošanas sistēmu, un tas, ka tikai daži komponenti — piemēram, soja, kas veido tikai nelielu barības procentuālo daļu, — netiek audzēti šajā apgabalā, nodrošina, ka kopējā patērētā sausnas daudzuma procentuālā daļa no šā ģeogrāfiskā apgabala pārsniedz robežvērtību, kas noteikta piemērojamajos tiesību aktos.

Dzīvnieku priekšķājām un pakaļkājām, no kā iegūst ACVN "Dehesa de Extremadura" šķiņķus un lāpstiņas, jābūt no:

a) cūkām, kuras barotas ar ozolzīlēm vai kuru barošana pabeigta ar ozolzīlēm: šīs cūkas ir paredzētas kaušanai tūlīt pēc barošanas tikai ar ozolzīlēm, zāli un citiem *dehesa* dabas resursiem, neizmantojot nekādu papildbarību. Cūku vidējam svaram jābūt no 92 kg līdz 115 kg barošanas ar ozolzīlēm perioda sākumā, un šīs barošanas laikā tām jāpieņemas svarā par vismaz 52 kg, neizmantojot cita veida barību; tām jāatrodas *dehesa* vismaz 60 dienas pirms nokaušanas vismaz 14 mēnešu vecumā. Katra liemeņa svaram jābūt vismaz 110 kg;

b) ganībās barotām, ar rupjo lopbarību nobarotām cūkām: šīs cūkas tiek audzētas ekstensīvās saimniecībās, nobarotas ar lopbarību, kuras sastāvā ir galvenokārt graudi un pākšaugi, un cūkas pirms nokaušanas vismaz 90 dienas baro ganībās. Barošanas un dzirdināšanas silēm jābūt novietotām vairāk nekā 100 m atstatus, un lopu blīvums nedrīkst pārsniegt 15 cūkas uz hektāru. Vecums kaušanas brīdī ir vismaz 12 mēneši. Katra liemeņa svaram jābūt vismaz 110 kg.

3.4. *Konkrēti ražošanas posmi, kas jāveic noteiktajā ģeogrāfiskajā apgabalā*

Cūkas ir jāaudzē un jānobaro un šķiņķi un lāpstiņas ir jāpārstrādā ģeogrāfiskajā apgabalā, kas noteikts 4. punktā.

3.5. *Ar reģistrēto nosaukumu apzīmētā produkta griešanas, rīvēšanas, iepakošanas u. c. īpašie noteikumi*

ACVN "Dehesa de Extremadura" šķiņķus un lāpstiņas var izlikt pārdošanai bez kauliem, šķēlēs vai porcijās, ja tās ir iepakotas un ir iespējams identificēt to izcelsmi. Šo darbību var veikt uzņēmumi, kas pieņēmuši Regulatīvās padomes noteikto protokolu un ievēro to, lai garantētu produkta izsekojamību, izcelsmi, identifikāciju un gala kvalitāti.

3.6. *Ar reģistrēto nosaukumu apzīmētā produkta marķēšanas īpašie noteikumi*

Aizsargātiem šķiņķiem un lāpstiņām jābūt identifikācijas marķējumam ar vārdiem "D.O.P "Dehesa de Extremadura"" un produkta klasi, kā arī ar vienotā dokumenta 3.6. punktā redzamo logotipu.

4. **Ģeogrāfiskā apgabala īsa definīcija**

Izejvielu ražošanas apgabalu veido akmeņozolu un/vai korķozolu *dehesa*, kas atrodama visās pašvaldībās, kuras veido Estremaduras autonomo apgabalu, kas ietver Kaseresas [*Cáceres*] un Badahosas [*Badajoz*] provinces, kuras veido šā ACVN ģeogrāfisko apgabalu.

Produkts tiek izgatavots un nogatavināts tieši tajā pašā apgabalā, kurā tiek ražotas izejvielas, proti, Estremaduras autonomajā apgabalā.

5. **Saikne ar ģeogrāfisko apgabalu**

Ģeogrāfiskā apgabala specifika

Dabas faktori: ar aptuveni vienu miljonu hektāru plašām *dehesa* platībām Estremadura ir ekoloģiskā paradīze, jo tajā ir viena no Eiropas vislabāk saglabātajām ekosistēmām, kurā mājlopu šķirnes (Ibērijas cūkas, merīnaitas, *retinto* liellopi u. c.) dzīvo blakus savvaļas dzīvniekiem, kas šeit atraduši patvērumu.

Estremaduras reģions atrodas uz rietumiem no centrālā plato dienvidu daļas. To veido Kaseresas un Badahosas provinces un šķērso trīs kalnu grēdas: ziemeļos *Sistema Central* kalnu grēda ar *Sierra de Gredos* kalnu pakājēm; centrālajā daļā *Toledo* kalnu turpinājums starp *Tagus* un *Guadiana* upju baseiniem un dienvidos *Sierra Morena* kalnu pakājes.

Klimats ir kontinentāls, ar mērenu Atlantijas okeāna ietekmi. Gada vidējā temperatūra ir no 16 °C līdz 17 °C, bet temperatūra var sasniegt pat 41 °C (jūlijā un augustā) un pazemināties līdz pat –2 °C (decembrī un janvārī), un gada vidējais nokrišņu daudzums ir no 500 mm līdz 1 200 mm.

Vēsturiskie faktori: attiecībā uz cūkām Estremadurā ir neskaitāmas vēsturiskās un gastronomiskās atsauces; piemēram:

— zoomorfās skulptūras no 5. līdz 2. gadsimtam p. m. ē., kas pazīstamas ar nosaukumu *verracos* — vārds, kas skaidri norāda uz cūkām. Tās atrodamas dažādās Estremaduras vietās, piemēram, *Ambroz* ielejā, *Jerte* ielejā, *La Vera*, *La Jara*, *Campo Arañuelo*, *Cáceres*, *Botija*, *Santa Marta de Magasca* un *Madrigalejo*;

— skārņu parādīšanās romiešu ciematos *Guadiana* auglīgajos līdzenumos un ap tiem, kur tikai vienu mēnesi veci sivēni (vai, kā ļaudis tolaik būtu teikuši, "viena mēness veci") bija viens no populārākajiem ēdieniem turīgāko slāņu vidū;

— *Montánchez* pašvaldības 1236. gada hartā atrodamas atsauces uz *dehesa*, kas paredzēta tikai ozolzīļu iegūšanai cūku barošanai;

— *Valencia de Alcántara* pašvaldības nolikumā, kas apstiprināts 1489. gada 5. augustā, ir īpaša atsauce uz jautājumiem, kas saistīti ar Ibērijas cūkām, konkrēti, likumīgajiem standartiem, kas bija jāievēro Ibērijas cūku audzētājiem, miesniekiem un kāvējiem. Drīz tie tika attiecināti arī uz kaimiņu pašvaldībām, piemēram, *Alburquerque* un *San Vicente de Alcántara*, un vēlāk uz visu Estremaduru (*Torre de Don Miguel* pašvaldības 1534. un 1564. gada nolikums; *Zafra* pašvaldības 1528. gada nolikums; *Cáceres* pašvaldības 1569. gada nolikums u. c.);

— ārsta *Iván de Sorapán* "Manual de Medicina" (1616) nodaļā, kas attiecas uz Estremaduras auglīgumu un bagātībām, uzsvērta tās ozolzīļu barojuma gaļas un daudzo šķiņķu, kas tika sūtīti pat uz Jauno pasauli, augstā kvalitāte;

— atsauces uz "vairāk nekā 80 cūku gadā patēriņu" *Diego Martínez Abad* grāmatā "Instrvccion de Vn pasajero para no errar el camino" (1697), kas veltīta Gvadalupes Dievmātes klosterim;

— 1752. gada *Catastro de Ensenada* (zemesgrāmata) atrodami pirmie ieraksti par cūku populāciju, tajā iekļauti arī konkrēti dati par laikposmu no 1461. līdz 1785. gadam. Tā glabājas Gvadalupes klostera, kas slavens ar cūku ganāmpulku turēšanas tradīciju, arhīvos;

— atsauces Estremaduras folklorā, piemēram, šajā dziesmā:

"*D'Alcuescar quiero l'aceite* [No *Alcuescar* es vēlos eļļu],

De Montánchez el jamón [No *Montánchez* — šķiņķi],

D'Albalá quiero centeno [No *Albalá* es vēlos rudzus],

De Miajadas el turrón [No *Miajadas* — turonu]."

Produkta specifika

"Dehesa de Extremadura" šķiņķu un lāpstiņu ražotāji gatavo šos produktus ar pacietību un rūpību, lai nodrošinātu, ka tie ir nevainojami un tiem piemīt ne ar ko citu nesajaucamais aromāts un garša.

Tas saistīts ne tikai ar ražošanas procesa mehāniku, bet pat vēl nozīmīgāk — ar vides faktoriem, piemēram, mitrumu, temperatūru, laiku u. c., kas piešķir produktiem to specifiskās organoleptiskās īpašības.

Lai gan sālīšana ir ļoti vienkārša procedūra, tā ietver ļoti sarežģītu procesu, kura laikā sāls iesūcas no produkta virsmas tā iekšpusē un, tā kā sāls ir higroskopisks, izspiež uz ārējo slāni ūdeni.

Šķiņķi un lāpstiņas tad tiek uzkārti kamerās līdz brīdim, kad sālījums produkta iekšpusē ir pietiekams, lai novērstu mikroorganismu veidošanos. Tiklīdz izturēšanas posms ir pabeigts, sākas nogatavināšana.

Nogatavināšanas laikā produkta komponentos notiek virkne sarežģītu izmaiņu, kā rezultātā izveidojas tā organoleptiskās īpašības. Šķiņķi tiek uzkārti labi vēdināmā vietā, lai veicinātu mitruma zudumu, un pēc tam tie tiek pārvietoti uz telpu ar zemāku relatīvo mitrumu, kurā apstākļi ir labvēlīgi, lai izveidotos to aromāts, kas ir ļoti sarežģīts process, jo izejvielu komponentos notiek virkne izmaiņu sakarā ar sabrukšanu, no kurām dažas ir autolītiskas, bet citas — mikrobu, ko nosaka sēnīšu un baktēriju floras klātbūtne. Šīs izmaiņas notiek interaktīvi, apgabala mikroklimatiem veicinot īpašas ekosistēmas veidošanos.

Cēloniskā saikne starp ģeogrāfisko apgabalu un produkta kvalitāti vai īpašībām (ACVN) vai produkta īpašo kvalitāti, reputāciju vai citām īpašībām (AĢIN)

Dehesa ekosistēma ir agromežsaimniecības sistēma, kas ļauj pārvaldīt dabas resursus līdzsvaroti un nesagraujoši. Šī vērtīgā vide ir saglabāta, lielā mērā pateicoties Ibērijas cūkām, kam tā ir ideālā dzīvotne, un tieši šeit tiek ražotas izejvielas produktiem, kas aizsargāti ar ACVN "Dehesa de Extremadura".

Ibērijas cūkas ir šķirne, kas ir labi piemērota šai videi, un tās ir bijušas galvenais tiešā patēriņa produkts un tāds saglabājies līdz mūsdienām, kad kļuvis par ilgtspējīgas ekonomikas globālu piemēru, kas saistīts ar dzīvesveidu, kurā cilvēks, *dehesa*, Ibērijas cūkas un no tām iegūtie produkti ir nemainīgi pastāvējuši līdzās gadsimtiem ilgi, izmantojot vienu un to pašu šķirni un to pašu amatniecības ražošanas metodi, kur vienīgās sastāvdaļas ir vienreizīgā izejviela, amatnieka zinātība, sāls, vējš un laiks, kā rezultātā "Dehesa de Extremadura" šķiņķi un lāpstiņas vēl joprojām tiek ražoti saskaņā ar to pašu amatniecības metodi, kā tas notika pagātnē.

Tā kā Estremadura atrodas dienvidos, šajā apgabalā ir kontinentāls klimats ar mērenu Atlantijas okeāna ietekmi, kas nodrošina temperatūras un mitruma apstākļus, kuri ietekmē gan izejvielu ražošanu (Ibērijas cūku nobarošana brīvās turēšanas apstākļos, izmantojot *dehesa*), gan galaprodukta ražošanu. Apstākļi ir ideāli piemēroti sālīšanai un nogatavināšanai un piešķir galaproduktam specifiskās un vienreizīgās fizikāli ķīmiskās un organoleptiskās īpašības.

Atsauce uz specifikācijas publikāciju

https://www.juntaex.es/documents/77055/621148/Solicitud+modificacion+Pliego+Dehesa+Extremadura.+2022.pdf